

Aan de Tweede Kamer t.a.v. de vaste Kamercommissie voor VWS
(cie.vws@tweedekamer.nl) en vaste Kamercommissie
Volkshuisvesting (cie.vro@tweedekamer.nl)

Datum
19 september 2025

Bijlage(n)
-

Contactpersoon
Maarten Hijink (Maarten.hijink@valente.nl)

Doorkiesnummer
06-14855465

Onderwerp
Notaoverleg initiatiefnota dakloosheid

Ons kenmerk
VA25-033

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 22 september 2025 voert u een notaoverleg over de initiatiefnota van de leden Beckerman en Westerveld over dakloosheid. Wij danken de betreffende Kamerleden voor dit belangrijke initiatief. Het aantal dakloze mensen is de afgelopen jaren alarmerend gestegen¹. ETHOS-tellingen² leggen veel verborgen dakloosheid bloot, onder wie arbeidsmigranten, jongeren en vrouwen met kinderen. Door de immense woningnood zijn opvanglocaties in heel Nederland overvol, terwijl steeds meer mensen uitwijken naar vakantieparken, auto's, de straat of tentjes in parken en bossen². Met het natte weer en de naderende winter vrezen we opnieuw sterfgevallen buiten. Directe actie is noodzakelijk. Valente pleit voor een voortvarende uitvoering van het Nationaal Actieplan Dakloosheid: de voorstellen in de initiatiefnota sluiten hier goed op aan of kunnen aanvullend zijn. Wij benadrukken de volgende noodzakelijke acties:

- Voer het Nationaal Actieplan Dakloosheid samenhangend én voortvarend uit
- Zorg snel voor voldoende betaalbare woningen: voorkomen dakloosheid begint bij een huis
- Bied ruimhartig urgentie aan dakloze ouders met kinderen en zorg ook voor gezinsopvang
- Waarborg continuïteit en toegang tot opvang voor arbeidsmigranten
- Versnel uitstroom opvang via urgentie sociale huur én zorg voor passende woonzorgplaatsen

Voer het Nationaal Actieplan Dakloosheid samenhangend én voortvarend uit

Het brede Nationaal Actieplan Dakloosheid (december 2022) heeft als doel dakloosheid fors terug te dringen en te beëindigen in 2030. Het plan heet 'Eerst een thuis': immers dakloosheid voorkom je met een huis³. Het uitgangspunt is voortaan geen opvang, maar 'Wonen eerst'. Helaas worden de doelen van het programma nu nog niet bereikt. Integendeel: dakloosheid is enorm gegroeid en de echte beoogde verandering naar 'Wonen eerst' komt in de praktijk nog moeizaam van de grond. Gedeelde verantwoordelijkheid met echte toegewijde samenwerking tussen alle betrokken bewindspersonen en departementen aan het vastgestelde doel is nodig.

Vraagt u de bewindspersonen wat zij gaan doen om het Nationaal Actieplan Dakloosheid wel tot daadwerkelijke afname van dakloosheid te laten leiden? Hoe zorgen zij voor samenhangende en voortvarende actie en een daadwerkelijke verandering naar 'Wonen eerst' in de praktijk? Moeten er daarvoor meer financiële middelen worden ingezet (naast de bestaande structurele middelen)?

¹ [30,6 duizend dakloze mensen in Nederland | CBS](#)

² [Dakloosheid in Nederland: tellen en handelen! - Vereniging Valente](#)

³ Zie ook ons manifest '[Waarom wonen werkt](#)'.

Zorg snel voor voldoende woningen want voorkomen dakloosheid begint bij een huis

Dakloosheid is onlosmakelijk verbonden met het tekort aan betaalbare woningen. Het direct bieden van een woning (met waar nodig begeleiding) aan dakloze mensen (in plaats van hen eerst op te vangen) is bewezen effectief maar komt moeizaam en nog onvoldoende breed van de grond. Het gebrek aan betaalbare, sociale huurwoningen is immens. Maar er zijn oplossingen beschikbaar: meer en sneller bouwen, tijdelijke woonplekken, kleinschalig bouwen, beter benutten, ombouw en aanpakken leegstand, Skaeve Huse, én woningdelen. Door het wegnemen van belemmeringen voor hospitaverhuur en afschaffing van de kostendelersnorm kan direct meer ruimte ontstaan.

Vraagt u de minister om meer tempo te maken met de realisatie van meer betaalbare woningen (vooral sociale huur)? Dringt u er bij de minister op aan om belemmeringen voor hospitaverhuur snel weg te nemen? Vraagt u om afschaffing van de kostendelersnorm? Vraagt u de bewindspersonen wanneer en hoe zij Skaeve Huse landelijk gaan stimuleren, waartoe de Kamer heeft opgeroepen?

Biedt ruimhartig urgentie aan dakloze ouders met kinderen en zorg ook voor gezinsopvang

“In heel Nederland wonen kinderen in auto’s en garageboxen”⁴ was kort voor de zomer een bericht over een school waar minstens één op de 20 kinderen geen vaste verblijfplaats heeft en leeft in schrijnende situaties. ETHOS-tellingen laten zien hoe groot deze verborgen dakloosheid is onder vooral ook vrouwen met kinderen en jongeren. Dankzij een amendement is in de Wet versterking regie volkshuisvesting urgentie geregeld voor gezinnen met minderjarige kinderen. De invoering van die wet duurt veel te lang. Ook grote steden luidden deze zomer de noodklok omdat gezinsopvang overvol is. Gemeenten wijken uit naar hotels of plaatsen gezinnen op wachtlijsten, terwijl zij wettelijk verplicht zijn bij spoed direct opvang te bieden. Dakloosheid veroorzaakt bij kinderen en ouders stress, onzekerheid en psychische problemen. Voor deze groep is nu een oplossing nodig. De Tweede Kamer riep eind vorig jaar op juist deze groep prioriteit te geven bij de aanpak van dakloosheid.

Vraagt u de staatssecretaris hoe zij gaat zorgen dat gezinnen maatschappelijke opvang ontvangen op het moment dat zij dat nodig hebben? Welke mogelijkheden biedt zij aan gemeenten om meer gezinsopvang te bieden? Dringt u er bij de minister van Volkshuisvesting op aan ruimhartig invulling te geven aan het amendement urgentie sociale huur gezinnen met minderjarige dakloze kinderen?

Waarborg continuïteit en toegang tot opvang voor arbeidsmigranten

Het aantal dakloze arbeidsmigranten is sterk gestegen. Hoewel EU-burgers formeel toegang kunnen krijgen tot Wmo-voorzieningen, blijkt de checklist voor gelijke behandeling⁵ nog niet overal gebruikt te worden. Gemeenten weigeren daardoor soms mensen die recht op opvang lijken te hebben, met schrijnende dakloosheid tot gevolg. Valente verwelkomt het budget dat het kabinet heeft vrijgemaakt voor meerjarige voortzetting en uitbreiding van de specifieke opvang en hulp voor EU-burgers⁶. Snelle realisatie is echter nodig, zeker met de winter in aantocht. De mogelijke vertraging die in de Miljoenennota wordt geschetst, baart ons zorgen voor de mensen die het betreft.

Vraagt u de staatssecretaris van VWS welke maatregelen zij neemt om te waarborgen dat rechthebbende arbeidsmigranten daadwerkelijk toegang krijgen tot voorzieningen als opvang? Vraagt u de minister van SZW om de continuïteit en uitbreiding van de specifieke opvang en hulp voor dakloze EU-burgers voor de winter te waarborgen, en hierover afspraken te maken met gemeenten?

⁴ [In heel Nederland wonen kinderen in auto's en garageboxen](#) (NOS, 2 juni 2025)

⁵ [Checklist gelijke behandeling EU-burgers | Thema Zorg & welzijn: maatregelen | Arbeidsmigratie in goede banen](#)

⁶ [Evaluatie kortdurende opvang dakloze EU-burgers | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

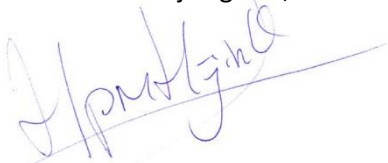
Versnel uitstroom opvang via urgentie sociale huur én zorg voor passende woonzorgplaatsen

Het tekort aan betaalbare woningen en passende woonzorgplaatsen belemmert ernstig de doorstroom uit opvanginstellingen. Daardoor blijven zowel mensen die (begeleid) zelfstandig kunnen wonen als mensen met complexe woonzorgvragen te lang in de opvang. Dit houdt plekken onnodig bezet, vertraagt herstel van cliënten en zorgt voor overvolle opvanglocaties en onveilige en schrijnende situaties. Ook worden mensen soms noodgedwongen in hotels geplaatst. En wij horen dat mensen geweigerd worden door gemeenten en dan maar buiten moeten slapen. Valente pleit daarom voor snelle invoering van de Wet versterking regie op de volkshuisvesting, waarin de urgente uitstroom uit instellingen (als opvanginstellingen) beter wordt geborgd.

Dringt u bij de minister aan op spoedige indiening van de novelle op de wet versterking regie op de volkshuisvesting? Wanneer gaan de bewindspersonen in gesprek met gemeenten om nú urgentie te geven voor uitstroom uit opvanginstellingen⁷? Dringt u bij de staatssecretaris aan op voortvarende uitvoering van het Actieplan waarin gewerkt aan passende woonzorgoplossingen voor mensen die nu nog in de maatschappelijke opvang verblijven?

Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan gerust contact op met mij op of met onze adviseur public affairs (06-21357010/lauris.vaneekeren@valente.nl). Ik wens u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hijink
Directeur Valente